

خشونت فرقه ای علیه مسلمانان در سریلانکا - وحیده دینداری*

دولت سریلانکا هفته گذشته وضعیت فوق العاده که با هدف پایان دادن به حملات خشونت آمیز علیه مسلمانان اعلام شده بود را لغو کرد اما این پایان ماجرا نبود چرا که موج خشونت علیه اقلیت های مذهبی و نژادی در این کشور بودایی قدمتی دیرینه و ریشه هایی عمیق دارد.

به گزارش آران نیوز: در یک ماه گذشته این کشور شاهد افزایش شدید خشونت علیه مسلمانان از سوی اکثریت بودایی بود. آنها املاک و عبادتگاههای مسلمانان را ویران و با بی رحمی قصد جانشان را می کنند. موج خشونت ها باعث شد که رئیس جمهور سریلانکا در 6 مارس حالت اضطراری در این کشور اعلام و سپس آن را به مدت یک ماه تمدید کند.

با شروع خشونت ها در شهری به نام کاندی، پلیس محدودیت های رفت و آمد اعمال کرد و به دنبال آن ارتش سریلانکا هم در برخی از مناطقی که به شدت تحت تاثیر خشونت قرار گرفته بودند مستقر شد. با این حال، حمله به مسلمانان همچنان ادامه یافت و از نظر جغرافیایی نیز گسترش پیدا کرد. پس از آن بود که پلیس سریلانکا در این شهر به مدت نامحدود حکومت نظامی اعلام کرد.

تنش میان گروه های مذهبی در این شهر زمانی شدت گرفت که یک جوان بودایی در درگیری با گروهی از مسلمانان جان خود را از دست داد. سریلانکا یک کشور چند ملیتی، چند زبانه و چند نژادی است. سینهالایی ها 74 درصد جمعیت سریلانکا را تشکیل می دهند و اکثرا بودایی هستند. تامیل ها که بزرگ ترین گروه اقلیت در این کشور محسوب می شوند اکثرا هندو می باشند. دومین اقلیت بزرگ این جزیره، جامعه مسلمانان است که 9 درصد جمعیت آن را تشکیل می دهند. برخلاف سینهالایی ها و تامیل ها که هویت خود را از نژاد خود بدست می آورند، مذهب، هویت مسلمانان سریلانکا را تعیین می کند.

خشونت که اقلیت ها را در سریلانکا مورد هدف قرار داده است از نقطه نظر سینهالایی ها نسبت به خود و دیگران ریشه می گیرد. این قوم، پیشینه نژاد خود را در تاریخ جستجو می کند و بر اساس دست نوشته ای به نام 'مهاواسا' که از یک راهب قرن ششم میلادی به جای مانده است خود را از نژاد شیر و فرزندان شاهزاده ای می داند که از اتحاد میان یک شیر و یک ملکه انسان بوجود آمده است. در این کتاب همچنین نوشته شده است که بودا به سریلانکا آمد تا با کمک این مردم، ایمانش را حفظ کند. اگرچه این افسانه ای بیش نیست اما سینهالایی های بودایی برای توجیه ادعای خود مبنی بر اینکه این جزیره متعلق به آنها است و آنها برای حفظ تعالیم بودا منتخب شده اند از این باور ها استفاده می کنند. همین باعث می شود که آنها خود را گروه کوچکی در بین بی دینان قلمداد کنند و رفتارهایی مانند اقلیت ها از خود نشان دهند. بنابراین، اگرچه سینهالایی ها دارای جمعیت بیشتری از تامیل ها و مسلمانان هستند، اما احساس می کنند که در اقلیتند. به عنوان مثال، آنها تامیل ها را به عنوان بخشی از جامعه بزرگ تامیل در ایالت تامیل نادو در هند می دانند و مسلمانان سریلانکا را نیز به عنوان بخشی از امت اسلامی می بینند.

این 'هویت پیچیده اقلیت وار' سبب شده است که سینهالایی ها خود را قربانیانی بدانند که باید به هر طریق - حتی خشونت - از سریلانکا و فرهنگ سینهالایی و بودایی خود محافظت کنند. آنها نژادهای دیگر را 'خارجی' هایی قلمداد می کنند که باید با رضایت سینهالایی ها و بوداییان در سریلانکا زندگی کنند.

خشونت علیه اقلیت ها در دوران حکومت استعمار پدیدار شد. استعمارگران، با این تفکر که مسیحیان و مسلمانان اقلیت های بسیار کوچک فاقد توانایی های اقتصادی هستند آنها را از اهداف سیاست های استعماری خود حذف کردند. این فرصتی بزرگ در اختیار مسلمانان قرار داد تا در اوایل قرن بیستم به عنوان 'جامعه مسلط بر اقتصاد' ظهور کنند. همین باعث خشم عمیق بوداییان و سینهالایی ها علیه آنان شد.

اکنون بسیاری از بوداییان افراطی می گویند مسلمانان غارت گران خارجی هستند که قصد دارند مانند یهودیان به پیشرفت و ثروت برسند. آنها معتقدند مسلمانان به قیمت زندگی 'فرزندان سرزمین' یعنی سینهالایی ها به پیشرفت دست یافته اند. از همان سالهای دهه دوم قرن بیستم بود که کم کم انتشار مقالات متعدد علیه مسلمانان در مطبوعات سریلانکا آغاز شد و افزایش خشونت ها علیه مسلمانان را دامن زد.

استقلال از حکومت استعماری، منجر به تشکیل دولت و نهادهای سینهالایی شد که در اولین گام اقلیت تامیل را به حاشیه راندند. تامیل ها و املاک آنها با حمایت دولت مورد هدف قرار گرفتند. بیگانه سازی تامیل ها منجر به ایجاد یک شورش گسترده و قوی و تشکیل گروه شبه نظامی ببر های آزادی بخش تامیل (LTTE) شد.

برای شش دهه، افراط گرایان سینهالایی با معرفی تامیل ها به عنوان دشمنان سریلانکا به رشد خود ادامه دادند. پس از شکست شبه نظامیان تامیل در سال 2009، بوداییان افراطی به دنبال یک جریان جدید جهت ادامه تبلیغات منفی خود بودند. مسلمانان به عنوان دشمنان جدید معرفی شدند.

از سال 2012، تبلیغات ضد مسلمانان در سریلانکا افزایش یافته است. این تبلیغات با اسلام هراسی جهانی و همچنین مسائل طولانی مدت جامعه مسلمان در سریلانکا همراه شده است. گروهی به نام بدو بالا سنا (BBS) یک پویش مداوم ضد مسلمانان را آغاز کرده و خشونت را بر علیه این جمعیت اقلیت تحمیل کرده است.

این گروه مسلمانان را متهم می کنند که مردم را مجبور می کنند به زور به اسلام تغییر دین دهند. آنها همچنین ادعا می کنند که

مسلمانان، آثار تاریخی متعلق به بوداییان را تخریب می کنند و دارای زاد و ولد بیشتری نسبت به بوداییان هستند. گروه های افراطی دیگری نیز وجود دارند که با گسترش شایعات بی پایه ، خشونت را تشویق می کنند. در جریان موج اخیر خشونت ها، یک ویدئو از یک رستوران اسلامی در سریلانکا منتشر شد که در آن یک آشپز مسلمان اعتراف می کند در غذای سینهالایی ها 'قرص های عقیم کننده' قرار می دهد. این ویدئو به سرعت در رسانه های اجتماعی این کشور منتشر شد و به دنبال آن اراذل و اوباش سینهالایی اقدام به تخریب املاک و خانه های مسلمانان کردند.

مسلمانان از سال 2011 تاکنون در معرض خشونت متناوب بوده اند. بروز این خشونت های ناگهانی نبوده و گفته می شود توسط سازمان های متشکل از سیاستمداران، از جمله نمایندگان مجلس، سازماندهی می شود. مجازات عاملان این خشونت ها به ندرت اتفاق افتاده است. همین عدم تمایل به اجرای عدالت درباره مهاجمان ، باعث تشدید چرخه های خشونت در این کشور شده است.

تحلیلگران سریلانکایی هشدار می دهند که خشونت سیستماتیک علیه مسلمانان می تواند جوانان مسلمان را به یک واکنش قوی تحریک کند. آنها معتقدند این خشونت ها می تواند به افراطی شدن جوانان مسلمان و به حاشیه کشیده شدن مسلمانان اعتدال گرا منجر شود. آنها با مرور تاریخچه خشونت علیه تامیل ها که به شروع یک جنگ داخلی مرگبار در سریلانکا انجامید هشدار می دهند که اکنون این داستان در حال تکرار شدن در مورد مسلمانان است.

جامعه مسلمان در سریلانکا تا کنون خود را با تجارت و تجارت مشغول کرده است. اما این روند دیگر در معرض تغییر است. سریلانکا البته در معرض خطر دیگری نیز قرار دارد که همان پیوند و ارتباط رهبران سینهالایی با راهبان افراطی بودایی در خارج از کشور است. سال 2014، اشین وراتو یک راهب بودایی میانماری که خشونت ها علیه مسلمانان روهینگیا را ترغیب کرده است اعلام کرد حاضر به حمایت از بی بی اس در جنگ علیه 'گروه های جهادی' است.

ارتباطات خارجی افراطی های سینهالایی کاملاً روشن است و یک خطر برای سریلانکا محسوب می شود. اما احزاب سیاسی سریلانکا تمایلی برای نابود کردن این ارتباطات که هنوز کوچک هستند، ندارند، زیرا آنها به رای این افراد احتیاج دارند.

****رییس خبرگزاری جمهوری اسلامی در شبه قاره هند**